Dubá

Kraj: Liberecký
Okres: Česká Lípa
Správní obvod: Česká Lípa
GPS souřadnice: 50.540343N, 14.540233E
Nadmořská výška: 266 m n. m.
První pís. zmínka: 1253 (771 let)
Počet obyvatel: 1 671
PSČ: 471 41
Adresa URL: www.mestoduba.cz

Historie obce Dubá

Obec byla poprvé písemně zmíněna v roce 1253 v listině krále Václava I. V minulém století však bylo objeveno slovanské pohřebiště, které dokazuje osídlení Dubé již v 11. století. Svědčí o tom nález koster, uren, náramků a mince z doby knížete Vratislava II. Z Dubé pocházel známý šlechtický rod Berků z Dubé, který ve středověku ovládal rozsáhlé území severních Čech. Jeho hrad, který stával při silnici nad budovou kina, dnes připomínají už jen terénní nerovnosti.
Počátkem 14. století opouštějí Berkové dubský hrad a budují Starý Berštejn (1437) a v letech 1553 - 1567 staví Adam Berka zámek Nový Berštejn. Roku 1622 je zámek i s ostatním zbožím Berků zabrán a předán Albrechtu z Valdštejna. Po jeho násilné smrti jej dostává Walter Buttler. Buttlerové vedli s měšťany vleklý spor o městská práva a městské pozemky. Tento spor trval až do počátku 18. století, kdy se další buttlerovský dědic Theobald Václav snažil zbavit nepohodlných poddaných. Roku 1723 prodal Berštejnské panství hraběti Karlu Rudolfu Sweerts-Šporkovi. Dalšími majiteli zámku byli: Valdštejnové, Tomáš Maglič, Růžena Jiráková-Kabátová, německá správa barona Ludolfa von Wedel-Parlow. V roce 1945 byl zámek zkonfiskován státem jako německý majetek a adaptován na zvláštní internátní školu. V současnosti je soukromým majetkem a slouží jako hotel se sportovním areálem.
Jednou z příčin, proč Dubá nikdy nevzrostla ve větší město, jsou četné požáry, za nichž město lehlo vždy skoro celé popelem. Požáry v letech 1692 a 1711 zničily všechny originály privilegií, jež Dubá časem dosáhla (mimo jiné i původní kroniku).
Jinou metlou Dubé než požáry byly nakažlivé epidemie, jež měly velký vliv na vylidňování města.
V historii Dubé a okolí se vyskytuje mnoho slavných jmen z různých kulturních oblastí. Například historik a památkář Bedřich Bernau, který kromě jiného v roce 1888 vydal spis Politický okres Dubá. V díle shrnul všechnu dřívější historii a pamětihodnosti Dubska. V roce 1936 vydal k poctě 100. výročí Máchova úmrtí svou nejrozsáhlejší knihu z edice průvodců Dubské Švýcarsko, učitel a budovatel Klubu českých turistů Bohumil Kinský. Již zmiňovaný K.H.Mácha v dubském okolí našel inspiraci k jeho nejznámějšímu dílu "Máj".